

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915. 11. szám.

Budapest, március 14.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja

a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A fetisch-imádó.

(Fordítás H. Gross-ból.)

Az 1902 május 13-án Veljun (Modrusmegye) község határában Z. Toréz, ottani birtokos neje meggyilkolva találtatott.

Rövid nyomozás után a rendőrség hamarosan kiderítette a tettést D. szolga személyében, a ki tettet habozás nélkül beismerte s azzal indokolta, hogy a meggyilkolttal az uton találkozáva, egy forintot kért tőle kölcsön, hogy kalapot vehessen magának s mikor az asszony megtagadta kérését, dühében földre teperte, megfojtotta s ilyen módon szerezte meg a szükséges pénzt.

D. a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy a gyilkosságot azért követte el, mert az asszonyra még abból az időből haragudott, mikor annál mint szolga volt alkalmazva, és mert nem akart neki pénzt adni.

A helyszíni szemlélőnél teljes részletességgel elbeszélte, hogyan dobta az asszonyt a földre, hogyan fojtogatta majd egynegyed óra hosszáig, hogyan rabolta el annak 5 frt készpénzét s hogyan menekült a helyszínéről.

Elmondotta, hogy egy félóra hosszáig a közeli erdőben csavargott, azután bement a községbe, az üzletben cigarettát, gyufát és kenyeret vásárolt s a lakása padlásán elhejtőzködött, a hol a járőr nyomozás közben hamadnapra megtalálta és elfogta. A gyilkosság indokára nézve többször megváltoztatta vallomását, mert felváltva bosszuszomját, rablási vágyát, és a megtámadott asszony ellenkezésének legyőzését adta elő indokul. A mint az eddigiekből látjuk, egy egészen közönséges mindennapi bűncselekményről van szó, a melyet érdemes sem lenne megírni, ha a délkeltani motívumok nem játszanának benne döntő fontosságú szerepet.

A hullahonezolás a halál okát fulladásban állapította meg s az elkövetésnél a végsőkig ment védekezés kétségtelen jeleit konstatálta.

Nemi erőszak nyomai a hullán nem találtattak s a ruházat vegyi vizsgálata is nemleges eredménnyel járt.

Anyjáról azt vallotta a gyilkos, hogy az egy teljesen elzüllött nő, a ki mindenféle szolganépséggel folytatott szerelmi viszonyt s ő maga egy ilyen viszonyból származott. Anyjának a kihallgatásnál jelenvolt férjét közönséges tolvajnak, csavargónak és koldusnak minősítette.

A gyilkos gyermekkorában csamókát érzött, majd egy félévön át a falusi iskolát látogatta, azután pedig L. Terézhez szegődött szolgának. Főbb lopás elkövetését és azt is beismerte, hogy nem tudja miért, de különös előszeretettel el viseltetik a női ruhadarabok iránt.

A csendőri jelentés D.-t a megejtett nyomozás alapján, mint első tekintetre szellemileg korlátolt embert és minden gaztett elkövetésére képes csavargót jellemzi. A gyilkos a csendőri jelentés szerint az egész községet rettegásban tartotta s miután ismerték bosszuszomját, senki sem merte guszágait a csendőrség előtt leleplezni.

Egy női tanu, S. Mária előadta, hogy a gyilkos az egész faluban a női ruhák iránti különös előszeretetről volt ismeretes, a női ruhákat a hol csak saerét tehetett összelopkodta, azokkal játszadozott és végre apró darabokra szaggatva, eldobálta.

A többi tanu is terhelő vallomást tett s valamennyi különösen kiemelte a gyilkosnak ezt a perverz hajlamát, bosszuszomját és közveszélyes voltát. Az orvosszakértők szerint a gyilkosnál az emlékezet és intelligencia alacsony foka, tehát alsóbbrendű gyongolnőjűség állapítatott meg, a terhére rótt eselokményt mégis teljes öntudatban és a következmények tudatában követte el. Ezenélfogva beszámíthatónak tekintendő.

Ezt a kissé dedonai véleményt megdöntötte két specialista elmegyógyorvos megfigyeléseinek eredménye, a kik a vádlottat a zágrábi fogházban figyelték meg.

Szerintük a vádlott családjáról az elbírtak szerint nyilatkozott. Panaszkodott nevelésének alhanyngoltságáról, rossz, goromba bánásmódról, a szakadályban csufolódásról és ingerkedésről, a melynek a falu népe, de különösen anyja és mostoha anyja részéről mindig ki volt téve, a mi végképen arra kényszerítette, hogy már egész fiatal gyermekkorában otthagya a mostoha szülői házat, szolgának szegődjék.

Nemi életéről, mikor kikérdezték, azt mondotta, hogy az előtte teljesen ismeretlen valami. A leányok semmi látással nem voltak reá, nem törődött velük sohasem; az önfertőzést sem ismerte. Az orvosok többszöröse unszolására habozva és fokenként bár, de beismerte, hogy női ruhadarabok, mint fűző, kötény, szoknya stb. látása ellenállhatatlan vágyat ébreszt benne azok viselésére, a ruhával való játszásra s hogy azokat végül darabokra szaggassa.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerék javítás, vétele és becsordás. — Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik.

Ez az ellenállhatatlan vágy vagy mint a vádlott magát kifejezte: «egy öt igában tartó szenvedély» annyira uralkodik felette, hogy annak ellentállni képtelen s csak ily módon volt képes elérni a himvessző merevedését s a teljes keijérzetet.

A vádlott tagadása ellenére a vele egy czellában lakó egyik fogolytársa bemondása alapján megállapított, hogy a vádlott önfertőző volt, a mint hogy azt fogolytársa az önfertőzésen ismételt rajtakapta.

A vádlott az idő és helyi viszonyok tekintetében eléggé tájékozott. Az orvosok előtt csak kérdésre beszél, akkor is habozva, különösen ha nemi életéről van szó.

Emlékező tehettségének vizsgálata sok nehézségbe ütközik, miután az minden irányban nagy hiányosságot tanusít. Írni, olvasni és számolni nem tud.

Fogolytársa beszéli, hogy a vádlott mint valami bolond viselkedik a fogházban. Mindenféle ostoba dolgot fecseg össze-vissza ifjukorából. Többek között azt mesélte neki, hogy a lányok homlanak utána, mert nagyon szépen tánczol, énekelés muzsikál. Más alkalommal azzal dicsekedett, hogy mindenféle művészi dolgokat képes készíteni. Sokat beszél álmairól s folyton azok megfejtésén töpreng. A meggyilkolt S. Terézt is sokat emlegeti s folyton kérdezősködik, hogy hány esztendőt is kap majd ezért? A női ruhadarabokat előszeretettel lopkodja a hol csak találja, de erről nem szívesen beszél s azt biszi, hogy valami ismeretlen vágy serkenti arra, hogy magára női ruhadarabokat öltönn, azokat összeszaggassa, eközben nemi vágyát kielégítse s ezután a ruhadarabokat valamilyen elhagyott helyen elrejtse.

A vizsgálatok alapján a szakértő orvosok véleménye ez volt:

A vádlott elmebeli állapotának megbiralásánál annak egész lénye a maga egészében veendő elbiralás tárgyává. Az pedig úgy szellemi, mint testi tekintetben teljesen beteges és degenerált s minden tekintetben feltűnő rendellenességet mutat, kétséget kizáróan öröklött terheltségtől eredve. A koponya rendellenes fejlődése, az alsó állkapocs túlerős kifejlődése és rendellenes szélessége, a fülek aránytalansága a gyenge és tompaelméjűség tökéletes kifejezését, egy beteges, szellemileg kevésbé fejlett, szóval különösen a hegyilakók között elég gyakori hülyék fajtát alkotják.

Miután a vádlottnál, mint született (terheltségi) hülyénél minden erkölcsi fogalom hiányzik, miután továbbá a befolyás, melyet az erkölcsileg züllött szülők és a környezet, melyben megfordult, reá gyakorolt, úgy szintén hülyeségének folytonos felhánytorgatása és kigunyolása, valamint a mostoha rossz bánásmód testi fejlődésére kártékony befolyást gyakoroltak, elenyészett nála minden erkölcsi és tisztességérzet s e helyett az önuralmi ösztönt ellensúlyozó képzelet annyira kifejlődött, hogy egoisztikus kívánalmainak minden útjába eső

akadályt — cselekménye borderéjének, valamint következményeinek ismerete és felfogása nélkül — elhárítani törekedett.

Ennek a született gyengeelméjűségből folyó teljes erkölcsi elfajulásnak tudhatók be a különös izgatató tárgyak, a határt nem ismerő fékezhetetlen bosszuszomj stb. tekintetében magas fokban kifejlett rendellenes érzelmek is. Ugyanezért nem esodálható, hogy vádlott, csak hogy a kalap megvételéhez szükséges pénzhez juthasson, nem retten vissza egy gyilkosság elkövetéséig.

A felbozott okoknál fogva a megvizsgált vádlott egy fizikailag teljesen degenerált hülye, a cselekmény elkövetésekor nem volt beszámítható állapotban s ugyanezért ezen közveszélyes és gyógyíthatatlan egyénnek életfogytiglan való felügyeltetése és e célból egy elmeegógyintézetbe való internálása hozatott a két orvosszakértő által javaslatba.

A bíróság a vádlottat ezen szakvélemény alapján a gyilkosság vádja alól felmentette s elrendelte, hogy életfogytig egy elmeegógyintézetben helyeztessék el.

Hajza egy bunda miatt.

Írta: Nyomozó.

Az imént még népus, zajos hetivásár vége felé járt. Elharangozták a delet, hát sietett mindenki hazafelé. A kereskedők csomagolni kezdtek s készülődtek a vidékiek is kocsijaikkal, bár egyeseket mintha marasztalni látszott volna a piactéri korcsmából kihallatszó nóta és muzikaszó.

Ez utóbbiak közé tartozott Kovács Ferencz gazda is, a ki egy szelekr buzát hozott a piaczra a szentkirályi pusztai birtokáról. A buza jó áron kelt el, a hazamenésre még elég idő volt. Ferencz gazda pedig éhes és szomjas is volt, meg aztán a jó zenét sem vetette meg, ennél fogva kielégítésre váró vágyai ily sokaságának nem tudván ellentállani, egy kanyarodással a korcsma elé kormányozta kocsiját, lovait a bundájával betakarta és szép lassan belépegetett a korcsmába.

Kovács Ferencz gazda elég gyakori volt ebben a korcsmában. Rendesen itt ebédelt meg, valahányszor az ujkécskai hetivásáron érte az ebédidő. S bizony, nem

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Dankl Viktor tábornok hadtestparancsnok vezérkarával. Középen Dankl tábornok, tőle balra Albrecht főherceg, Kochanovszky tábornok és Thierry alezredes, jobbra báró Waldstätten ezredes, vezérkari főnök.

Az északi harcztérről. — Tschurtschenthaler altábornagy, hadtestparancsnok vezérkarával.

egyszer megesett, hogy ez az ebéd éjfélig is eltartott, a mikor is újból 12 óra lévén, megint csak ebédelni kellett, hogy az ember a reggeli korhelylevesig kibírhasssa.

Ezekhez a hosszú ebédekhez természetesen mindig akadtak czimborák is. Hogy aztán ezeknek volt-e költeni való pénzők vagy nem, az itt nem jött számításba. A mi az asztalra került, étel, ital s más egyéb, azt Ferencz gazda nyomban kifizette, nehogy — mint mondá — tévedés legyen a dologban. Hogy kik és hányan vettek részt az így kirendelt ételmi- és élvezeti ezikkekből és hogy ezek akkor vagy másszor viszonytá-e a jó barátságot, azzal Ferencz gazda sohasem törődött. Előtte csak az volt a fő, hogy a ki ilyenkor a társaságába került, tudjon dalolni s a cigányokat újabb és újabb nóták huzatásával tudja foglalkoztatni. Mert, hogy ezekről a társas ebédekről a cigányok sem hiányozhattak és nem is hiányoztak, azt hiszem, magától értetődik.

A többszöri mulatások révén aztán nemcsak közismert, hanem közkedvelt egyéniség is lett Ferencz gazda, senki sem csodálkozhatott tehát, hogy ezuttal is, a mint az ivóba lépett, a banda mindjárt tust huzott, a vendégsereg pedig egyhangulag „Isten hozta, Isten éltesse!” üdvözléssel fogadta, Ferencz gazda jókedvűen fogadta az ovációzt, majd sarokba állítván az ostorát, az ismerősebbekkel sorba kezelve, másokat pedig egy-egy fejbícczentéssel köszöntve, elől került, hogy az asztalfőn neki felajánlott helyet elfoglalja.

Mielőtt azonban odaérhetett volna, megakadt a szeme a rosszhírű Dudás Danin, a ki a kármentő oldalához támaszkodva, már a második deczi pálinkát fogyasztotta s hiába nógatta a mellette hol sugdosva, hol hangosan zsémbelődő felesége, sehogysem tudta magát elhatározni a hazamenésre.

Az ilyen Dani-féle embert, nem ugyan barátságból, de kényszerből mégis muszáj észrevenni, mert a Dani szóbeli ember lévén, ajánlatos is volt, a mennyire csak lehetett, vele jóban lenni, s ha nem is szívből, de színből barátságot mutatni irányában. Ferencz gazdának különben egyéb oka is volt Danit észrevenni, a mennyiben többször napszámosa és rézesaratója volt, tehát ismerősök voltak. Így aztán, mielőtt helyet foglalt volna, üdvözölte Danit is, egyidejűleg pedig egy deczi pálinkát rendelt neki azzal a figyelmeztetéssel, hogy azután hajtson ám az okos szóra, induljon hazafelé a feleségével, mert téli idő van, hamar esteledik, tanyai lakása jó messze van, a hidegben könnyen baja lehet, ha későre marad.

Dudás Dani elfogadta a pálinkát, de a figyelmeztetést is. A pálinkát hamarosan elfogyasztotta, azután illő tisztelettel elköszönt a jóakarató gazdától és felesége támogatása mellett, hogy szándékosan-e, vagy véletlenül, ezt sohasem sikerült megállapítani, az udvari ajtón át, abba az irányba, a merre a Ferencz gazda kocsija állott és a merre a bentlevők nem láthattak, távozott el a korcsmából.

Szinte hihetetlennek látszik, hogy Dani, mire az utcára ért, megfélekedett volna a gazdáról, vagy nem tudta volna azt, hogy az ott álló kocsit a Ferencz gazdáé, de a szemtanuk állítása szerint saját bundóját minden előzetes gondolkodás nélkül felesége nyakába vetette s mire az asszony megkérdezhette volna, hogy mit jelentsen ez a szokatlan nagylelkűség, már leemelte a gazda lovairól a 80 K értékű szép bundát s a felesége által követve, továsietett.

Mindezeket jól látták a szemben levő oldalon üldögélő két kofa, s az ugyanottani üzletekből egy hentesné és a borbély, sőt mindannyian tudták azt is, hogy Dudás Dani ezuttal jogtalanságot és törvényellenes cselekményt követett el, mégis — valószínűleg csupa kárörömből — sem őt meg nem szólították, sem pedig a mindannyian jól ismert gazdát nem értesítették az esetről.

Körülbelül egy jó félóra múlva, mikor már a lovak is nyugtalanodni kezdtek, kijött a gazda a korcsmából, hogy a korcsmáros ösztönzésére beforduljon kocsijával az udvarra. Ekkor vette észre, hogy a bunda eltűnt. Természetesen mindjárt az említett szemtanukhoz fordult felvilágosításért, a kik minden kertelgetés nélkül tudtára adták, hogy Dudás Dani vitte el azt.

— Ejnye, hogy akaszszák fel a hálátlanját, hát még engemet is meglop a gazember! — tört ki az indulat Ferencz gazdából s azzal minden további kérdezősködés nélkül kocsira ült és a mintegy hatodik szomszéd-ban levő csendőrlaktanyába hajtván, hepanaszolta a hálátlant Danit, a kivel — mint mondá — már számtalanszor jót tett.

Mint hogy pedig azt is hozzátette, hogy Dudás Dani ittas volt és csakis ennél az állapotánál fogva vetemedhetett az ő megkárosítására s mivel a tanuk megnevezése mellett az eset sem látszott valami bonyolultnak, az őrsparancsnok az otthon volt egyetlen csendőré, csak úgy gyalogosan küldte ki, hogy a tanuk bemondása nyomán igyekezzenek megállapítani, hogy Dudás Dani merre ment s nézzen be az arra eső korcsmákba is, hátha ott időzik valamelyikben az ittas ember.

A csendőr jól ismerte gyanúsítottat és abból az irányból, a merre a tanuk őt elmenni látták, mindjárt következtette, hogy csakis nagybátyjához, Kakas Jánoshoz mehetett. És mivel más ismerősebb egyén hiányában ugyancsak ettől tudhatta meg azt is, hogy Dudás Dani az idő szerint a határ mely részén és kinek a tanyáján lakik, hát a községi kisbíróval a Kakas János lakására indult.

Következtetése helyes is volt, mert Dani és felesége csakugyan Kakas Jánoshoz mentek, de csak pár percig tartózkodtak ott, azután a nélkül, hogy a bundalopásról szóltak volna valamit, elindultak a tanyára.

Kakas János, bár éppen olyan szóbanforgó ember volt, mint az unokaöccse, mégis megbotránkozva vette tudomásul az esetet, s különösen az hántotta, hogy a családnak éppen azt a jóindulatu ismerősét károsította

Az északi harcztérről. — Bárá Kirchbach Károly hadtestparancsnok vezérkarával a harcztéren.

meg a Dani. Meg is mondta mindjárt a csendőrnek a Dani lakását és azt is, hogy csakugyan látta rajta a keresett bundát. Majd biztatólag folytatta:

— Csak tessék utánok menni, még nem juthatták messzire, még bizonyosan az úton utóléri őket, mert Dani alig bír a lábán állani, olyan részeg.

A csendőr erre a biztatásra — elbocsátva a kisbirót — gyanúsított után sietett a jelzett irányba, de bármennyire igyekezett is, mégsem érte utol őket s így kénytelen volt kigyalogni a megnevezett tanyára abban a reményben, hátha otthon meglepheti az illetőt.

Dudás Dani azok közé az emberek közé tartozott, a kik nem riadnak vissza a bajtól s a csendőrt se igen respektálta. Ekkor is a lakása előtt sétálgatott s már messziről észrevette a közeledő csendőrt, a ki mielőtt ő hozzá ment volna, a szomszéd tanyába ment be, hogy annak gazdáját a hivatalos eljáráshoz magával hívja.

— Nem megyek én, ha csak oda nem kísér! — felelte a gazda a felszólításra, — mert a milyen istentelen ember az a Dani, még képes lenne rám gyujtani a házat, mert azt hiszi, hogy én küldtem a nyakára csendőr urat.

— No hát majd oda kísérem! — válaszolt a csendőr — s neki szegezve szuronyát a gazda mellének, hangos szavakkal, úgy hogy Dani is hallhatta, a törvény nevében felszólította, hogy menjen előtte a szomszéd tanyába bizalmi egynének.

A karhatalommal előállított bizalmi egyn jelenlétében aztán felszólította a csendőr Danit, hogy a bundát, melyet több tanu szemeláttára lopott el, adja elő, ellenben átkutatja az egész tanyát.

— Hazudnak azok mind! — szolt vissza foghegyről a gyanúsított. — Különbén tessék megnézni az egész tanyát, nem talál itt többet az én rongyos bundámnál — henczegett tovább.

Hiába beszélt azután a csendőr, hogy ezek, meg azok — köztük Kakas János is — mind ellene vallottak s hiába kutatta át az egész tanyát a lakerszobától a krumplis veremig, s a szalma- és szénacsomót, nem találta meg a bundát, Dani pedig nemhogy előadta volna, de még azt is tagadta, hogy valaha a kezében lett volna a Kovács Ferencz gazda bundája.

Az eredménytelen eljárás és kutatás után végre is kénytelen volt a csendőr bunda nélkül visszatérni, bár visszatérőben a bizalmi egyn is odasúgta neki, hogy Dani és a felesége mind a ketten bundában jöttek haza. Kijelentette azonban, hogy ő nem fog a törvény előtt ellenük tanuskodni.

— Elvégre, — mondá a csendőr, — ha bűnjel nincs is, van öt tanu, elég bizonyíték lesz az a tettesség igazolására a bíróság előtt is, — és hazafelé vette az útját.

Már majdnem a község alá ért, mikor egy utána jövő számkó utólérte és a gazda meg is szólította, hogy üljön fel, úgyis a laktanya felé megy, hazáig viszi.

A fáradt csendőr elfogadta a meghívást és felült.

Menetközben a gazda kérdésére, hogy mi baj volt megint azzal a haszontalan Danival, elmondta, hogy egy lopott bundát keresett nála, de nem tudta megtalálni.

— Hiszen átvitte a hátulsó szomszédjához, még mielőtt a csendőr úr odaérkezett volna, — vágott közbe a gazda. Éppen itt jön velünk szembe annak a tanyának a gazdája, — folytatta tovább egy a község felől jövő szánkó felé mutatva, — ha akar csendőr úr, vissza mehet vele, igen tisztességes ember.

Több se kellett a csendőrnek, rögtön megállította a szembejövő gazdát, átszállott annak a szánkójára s visszament vele a bundát tovább keresni. Menetközben pedig elbeszélte a kíváncsiskodó gazdának, hogy miben jár és mi készítette a visszatérésre.

A gazda felütötte a fejét arra a szóra, hogy éppen az ő tanyáján akar a csendőr kereskedni s egész haragosan vágott közbe, hogy:

— Hát még engem is gyanuba akar keverni az a haszontalan ember? Velem pedig hiába akar kikezdeni, én nem félek tőle, elzavarom én még a környékről is, — fenyegetődött indulatosan.

Már szinte felvidult a csendőr a bizonyosnak ígérkező eredménnyen, mert hogy a gazda erélyes közbelépésének se legyen foganatja, azt fel sem tételezte. Pedig hiába reménykedett, mert a bunda ott sem lett meg.

A tanyán lakó öreg házaspár ugyanis tagadta, hogy gyanusított a bundát hozzájuk vitte volna és a megtartott eredménytelen házkutatás is igazolni látszott ez állításuk valódiságát. Az öreg ember viselkedéséből még lehetett volna valamire következtetni, sőt a csendőr ama figyelmeztetésére, hogy bűnrészességért fogja feljelenteni, ha gyanusított előnyére tovább titkolózik, már szinte ki is mondta, a mit tudott, de a felesége, egy vén házastros asszony, ellentmondást nem tűrő hangon rászólt az öreg papucsos vitézre:

— Ne járjon a szád! A kinek keresni valója van, kereskedjék, de az ilyen vén ember ne avassa magát a más dolgába!

Nem is lehetett a vén emberből többet egy szót sem kivenni, pedig ennek a csökönyösségnek láttára maga a gazda is közbelépett és azonnali elcsapással fenyegette meg az öregeket, ha az ő háta megett azzal a minden rosszra képes emberrel összejátékszanak s ha meg nem mondják, hogy mi van azzal a bundahistóriával. De hát mind nem ért már ez semmit.

Minthogy pedig előrelátható volt, hogy gyanusított letartóztatása esetén sem lehetne eredményre jutni, mert felesége és anyósa otthon maradván, módjukban lenne a bundát újabb helyre rejteni vagy eladni, hát elállott a csendőr attól a szándékától is, hogy Dudás Danit elfogja.

A tanuvallomásoknál fogva az eredmény teljesen biztosnak látszott, de hát bűnjel nem volt. Ennek daczára nem folytatták tovább a nyomozást, hanem az őrsparancsnok a tanuvallomásokat elegendő bizonyítékul

véve, feljelentette gyanusítottat a járásbiróságához, a hol szintén így fogták fel a dolgot és elítélték Danit hat beti fogházra.

A csendőrt azonban mindezek daczára bosszantotta a bűnjel utáni nyomozás eredménytelensége és kíváncsi is volt, vajjon hova rejthette el gyanusított a bundát akkor, mikor az utóbb említett tanyáról elvitte. Ez okból úgy az ítélet hozatala előtt, mint azután is valahányszor azon a tájékon járt, vagy az ott lakó ismerős gazdákkal találkozott, mindannyiszor érdeklődött nálok, hogy hallottak-e már valamit s egynehányszor a gyanusítottat is meglepte. Végre is a következőket tudta meg:

Dudás Dani, mikor hazaért, mindjárt átvitte a bundát a szomszédba. De nem hagyhatta ott sokáig, mert az öregek tudták, hogy a gazda kijön, és mikor észrevették, hogy Danit éppen a bunda miatt zaklatja a csendőr, alig várták, hogy utóbbi elmenjen, rögtön a nyakára mentek gyanusítottnak, hogy takarítsa el tőlük a bundát, mert ha a gazda megtudja a dolgot, mindnyájuknak kellemetlenséget okozhat. Dani erre magához vette a bundát és egy körülbelül 3—400 lépésnyire levő lakatlan, dűledező tanyába vitte el és feldobta a padlásra. Az öregek azonban félve a rosszindulatu embertől, nemcsak a csendőrnek, de még a gazdának se árulták el ezt.

Gyanusított később maga se tudta, mit csináljon a bundával. Viselni, eladni nem merte és arra se tudta elhatározni magát, hogy károsnak visszaadja. Ez különben is nyílt beismerés lett volna, ő pedig a káros előtt mindenáron áttatatlannak akart látszani s már a szegényérzete sem engedte, hogy ennek ellenkezőjét éppen a káros előtt beismerje. Ott hagyta tehát a bundát továbbra is a padlásra, de figyelemmel kísérte, hogy más el ne vigyo.

Tavaszzal, a szántás idején, kijött ennek a tanyának a gazdája és a mint a dűledező tanyát talán épen javítási szándékkal nézegette, felment a padlásra is, a hol elébe akadt a bunda. Már éppen kézbevette, mikor oda érkezik Dani lélekszakadva, hogy ne bántsa, ne fogdossa azt a bundát, tele van az féreggel s épen azért tette ő oda, hogy a télen majd kifagy belőle.

Erre a felvilágosításra, meg aztán a Dani személyére való tekintettel nem is kérdezősködött tovább a gazda, hanem ledobta a bundát a padlásról, Dani pedig elvitte. Hogy aztán ekkor hova tette, eladta-e, elásta-e, vagy másként semmisítette-e meg, az sohasem volt megállapítható, ő maga azonban nem viselte el, az bizonyos volt.

*

Maga ez a lopás csak aféle kisebbrendű kapezabetyárságra mutató cselekedet volt ugyan, de a tettes ravasz eljárása élénken illusztrálja azt is, hogy a tolvaj, ha már ellophatott valamit, igyekszik azt meg is tartani s ebbeli igyekezetével, ha nem is teljesen, de alaposan megozafolja azt a sokszor hangoztatott állítást, illetőleg

Kwasznio w ssiu Orosz-Lengyelországban.

Az északi harcztérről. — Orosz foglyok a gárdaszerezből.

feltevését, hogy a tolvaj, ha leleplezéstől tarthat, megsemmisíti a bűnjeleket.

Igaz, hogy ebben az esetben nem épen a haszonlesés, hanem a szégyénérzet készítette a tettést a leleplezés mindenáron való megakadályozására azért, hogy az ismerős káros előtt hármikor is fennen hangozthatassa ártatlanságát még elítéltetése esetében is. Ő előtte e mellett csak másodrendű szándék számba ment az, hogy tagadása és a bűnjel hiánya folytán esetleg az elítéltetést is elkerülheti.

Az ezekre vonatkozólag kifejtett feltűnő ravaszságával azonban csak annyit érhetett el, hogy a bűnjel részbeni elrejtésében akadtak segítő társai, de már azt meg sem merete kísérelni, — a minék sikerülése pedig ránezve a legelőnyösebb lett volna, — hogy cselekménye szemtanuit is befolyásolja. Mert jól tudta, hogy azok teljesen független emberek lévén, az ő esetleges nagyhangu fenyegetéseitől sem fognak megijedni.

Igazolja ez az eset még azt is, hogy ha egyéb bizonyíték van a tettesség igazolására, a bűnjel hiánya nem menti meg a tettést az elítéltetéstől. Viszont tapasztalatból azt is tudjuk, s erre az esetre vonatkozólag is majdnem teljes valószínűséggel állíthatjuk, hogy ha szemtanuk nem lettek volna, hiába találták volna meg a esendőrök azon a lakatlan tanyán a bundát, ez legfeljebb csak gyanuok lett volna Dudas Dani ellen, de nevezett elítéltetésére aligba fogadta volna el a híroság, más egyéb bizonyíték hiányában, elegendő bizonyítéknak.

Mit eszik az angol?

A háború kezdetén az angol középosztályt valóságos pánik fogta el. Az éhínségtől félték, mindenki bevásárolt, a nagy londoni beszerzési és élelmezési vállalatok csak tiz-tizenöt napi készséssel tudtak megrendelőiknek eleget tenni és megrendeléseket csak a het két napján vettek fel. A félelem egoizmusával gazdag urak és hölgyek a szegény kerületek kis boltjaiból vásároltak mindent össze úgy, hogy a munkásasszonyok, a kik szombaton este jöttek bevásárolni, üres kosarakkal mentek el. Aztán lassan elmúlt a pánik, de most, Anglia blokádjukor, újra kitört. Ennek megértésére jólláttja össze az adatokat a „Világ” egyik multikori cikke, mely azzal foglalkozik, mit eszik az angol és azt honnan szerzi be.

7 óra reggel. A szobalány bekopog a báló ajtaján és az ajtó elé állítja a „cup of tea-t” (tea tejjel) meg a biskuit-es tányérvékát. A tea szinte nemzeti ital. Isszák

szomjuság, felrisszülés, felmelegedés, lehülés, idegizgatás czéljából, issza mindenki, naponta több csészével, ezt a teát Anglia az ázsiai gyarmatokból kapja, kisebb részben Kbinából. A vám emelkedésével — 5 dollárról 8 dollárra a tea fontja után — ez a tea fogyasztás jelentékenyen megdrágult. Háború előtt egy font jó, úgynevezett középosztályu tea 1 s. 6 d. (1 kor. 80 fillér) volt, de feltehetjük, hogy háború előtt Angliának nagy, felhalmozott teakészletei voltak.

A cukor békeidőben legnagyobb részt már finomítva kerül Angliába, kis részét ott finomítják gyarmati nád-cukorból vagy gyarmati nyers cukorból. Háború előtt a cukor fontja 1⁵/₈ d., a legjobb minőség 2 d. (20 fillér), de már január elején 38 fillér volt. Miután a kontinentális behozatal megszűnt, a cukrot messziről (Mauritius, Nyugatindia, Amerika) kell hozni.

A tej rendes időben is drágább valamivel, mint a kontinensen. Egy negyed liter tej Londonban 40 fillér volt, most 5 fillérral drágább. London ma már nem kap friss tejet, de annál több konzervtejet. A munkásosztálynál a legnagyobb szerepet játssza a Svájczból jövő konzerv-tej, nélkülözhetetlen a gyermekes családoknál. Most óriási arányokban küldik a kontinentális hadsereg után. A háború elején minden készlet elfogyott, ma hirdetik ugyan az angol lapok, hogy „Nestlé's Milk cheaper than ever” (A Nestlé-féle tej olcsóbb, mint volt), de hát erről még is kellene győződni.

8—9 órai reggel: Breakfast! Az étkezésben, vagy ha nagy a lakás, a reggelizésben az asztalon ott gőzölög a tea, feketekávé és a forró tej. Mellette hideg tej és tejszín és a „toast” (piritott kenyérszeletek), fehér kenyér, „ferneh rolls” (zaemlye), főtt tojás, sonka, marmelade, méz, gyümölcs, vaj. Az első fogás a „Porridge”, a zabkenyér vagy az amerikai Quaker Oats, Grope huts, melyet tejjel, tejföllel, mézzel vagy sziruppal esznek. A második fogás a „fresh Lerring”, „kippers” vagy „bloaters”, a hering egyes formája; aztán oldalas tojással, vagy velő. Tulajdonképeni húsétel a családi reggelinél nem szerepel, de ott van a hotelekben és klubokban.

A „free breakfast tables”, a (vámment) szabad reggeli asztal jelzása volt a Gladstone-féle liberális musznak. Sose ment teljesedésbe, de most Gladstone utódai nagyon megdrágították. A hering s egyáltalán a halak a duplájába vagy a háromszorosába kerülnek, kontinentális halászbarkák angol kikötőkbe nem futhatnak be, a német „heringforgalom” teljesen megszűnt.

Tojást nagy mennyiségben Dániából, orosz Szibériából és a monarchiából kapott Anglia (egyik legnagyobb szállító piacza Csernovicz volt az olcsó tojásra és Magyarországra a drága tojására. Jó szó tojást a háború előtt 14—20 darabot lehetett kapni 1 sh.-ért (1 kor. 20 f.), most a tuczatja 1 sb. 9 d. (2 kor. 10 fillér). A friss tojás darabját 3¹/₂ d. alig kapni.

Húst a szükséglet felénél valamivel többet produkál Anglia. A többi mint hűtött hús Dél-Amerikából, mint fagyasztott hús Ausztráliából, mint konzervhús Amerikából és mint friss vágott hús Franciaországból és Hollandiából jön. A „bacon” oldalast és a „szam” sonkát Amerika adja. A megakadt hajóforgalom itt is érzékenyen érheti Angliát.

Kenyérlisztet Anglia 6—8 hétre produkál. A liszt most 70 százalékkal drágább lett, a kenyér 4¹/₂—5 d. volt, most 8—8¹/₂ d. Ez a négy fontos közönséges kenyér, minden más sütemény „fancy bread” sokkalta drágább. A liszt árától emelkedett a biskuit ára is.

1 óra „Luncheon” — a családi körben leves és utófogások nélkül — hal, hús vagy szárnyas, saláta, pud-

ding. A hús megkülönböztetésül a főttekéstől nem «roast», nem egybe egészébe sütött darab, hanem a mi a tegnapi dinérből fentmaradt, sütvé, vagdalva, vagy bidegen.

Főzelék és gyümölcs nagy mennyiségben jön a kontinensből: Franciaország, Spanyol-, Olaszország, Hollandia küldi. Háború elején szokatlanul olcsó volt a jó gyümölcs, mert a termelők a cukordrágulás folytán nem várták a gyümölcs feldolgozását. Azóta beállt a drágulás. Karácsonykor, a mikor a narancs özönlik be Angliába, egy shillingért alig negyven darabot adtak. Fennakadtak-e Angliában azon, hogy a spanyol narancs-export német kézen van és hogy a német kereskedők a selyempapirost, melybe a narancsot pakolják Schiller, Göthe, Bismarck arcképével ékesítik?

5 óra: «Tea.» Családnál tea, vajaskenyér, «teacake», «muffins», «crumpets», «jam.» Ha vendégek vannak, kalács.

De ahol délben nem a Luncheon-t, hanem a főttekést eszik és az esti dinner elmarad, ott a tea «high tea». Még inkább áll ez a munkáscsaládokra és a sok százezer férfi és női kereskedelmi alkalmazottra. A munka délre valami kifőzőbe szalad, ha hazajön, «big tea» várja, a mely a család többi tagjának a napi főttekése. És a sok egyedülálló nő, a ki délben a «Lyons» vagy az «A. B. C.»-be egy csésze kávé, vagy teát ivott, estére maga készíti el a «high tea»-t. Konzervek, hal, hús, gyümölcskonzervek kerülnek elő.

Ezeket a konzerveket tilnyomó részben Amerika küldi «tin» (ezín) dobozban. Úveg gyümölcskonzerveket Franciaország. Sinclair híres regénye «The Jungle» után alig akarták hallani az amerikai konzervekről. De azóta a gyomrok megnyugodtak ismét és a háború alatt igen jók ezek az amerikai konzervek — ha ugyan el nem fogynak.

7:30—8 óra este: Dinner. A főttekés. Teljesen a behozataltól függ, itt minden megdrágult az előteltől végig a sajtig. Ugyanez áll esetleg a «Supper»ra is.

Az angol játékos közmondás azt tartja, hogy az asszony életbölcsége legyen: «Feed the Brute.» Ez most az államférfiaknak is a jelszava lett.

KÉPEINKHEZ.

Az északi harcztérről.

Az északi harcztér óriási területének nagy részét uralja az a hadsereg, a melynek parancsnokát és a hadsereg részeit képező hadtestek parancsnokait a hozzájuk tartozó vezérkarokkal együtt a jelen számunkban közölt képeken olvasóinknak bemutatjuk. A Dankl Viktor lovassági tábornok vezetése alatt álló hadsereg ez, a mely az északi harcztérnek újabban való kialakulásakor Felső-Sziléziából indult ki és közvetlen összeköttetésben állván a Kelet-Poroszországból előrenyomuló német hadseregekkel, ismételtén súlyos veszteségeket okoztak a velük szemben álló orosz haderőknek.

Délnyugatról és nyugatról nyomult be ez a mi hadseregünk Orosz-Lengyelországba és Varsó felé haladva egyre hátráltatta a vele szemben álló jóval erősebb orosz haderőket, úgy hogy sikerült neki Ozenstohóvót és környékét teljesen megpisztítani az oroszoktól. Innélk folyamánnyaképen aztán Piotrkov, Laski, Novoradomsk

és Ozenstohovo városokban és az ezek körletébe eső községek területére vonatkozó hatálytalán már ki is hirdették az oroszok-magyar közigazgatás uralmának a megkezdését.

Magá Hindenburg tábornagy, a kelet-poroszországi német hadseregek zeniénélis fővezére is ismételtén a legmelegebb elismeréssel nyilatkozott az alárendelt porosz csapatokkal mindenben karöltve működő Dankl-féle hadsereg eredményes tevékenységéről. Ezenfelül a képeink egyikén látbató orosz gárdacrezdből foglyul esett és más fogolyesapatok nagy száma is bizonyítja azokat a nagyméretű vercségeket, a melyeket a már említett területen az utóbbi pár hónap alatt az oroszok ettől a hadseregtől szenvedtek.

HIREK.

Dicsérő elismerés. Hrabár Endre badnagynak, a ca. és kir. 35. gyaloghadosztály-parancsnokság, Tomaszowban, elrejtett orosz katonák felkutatása körül kifejtett kiváló szolgálataiért, a legfelsőbb szolgálat nevében, teljes elismerését fejezte ki.

Adományok. A hadsegélyző hivatal részére legújában a nyustyai örs 24 K 68 fillért adományozott. Rendeltetési helyére juttattuk.

Egy örmester meggyilkolása. Balogh György esendőr ez. örmester, a III. számú esendőrkerület egri számny, bátori örsének másodaltisztyja, a ki márczius 5-én egyedül teljesített szolgálatot, délelött 1/12 órákon, Bátor községtől mintegy 2000 lépésnyire, egy uttesten agyonverve találtaott. Szerencsétlen véget ért bajtársunk holttestének felboncsolása iránt intézkedés tetatett és a tetteseknek kiderítésére széleskörű nyomozás indittatott.

Halálos végtü haláleset. Sasvári Káhnán esendőr és Sándoresik András népfőlkelől állott kosárfalvi örsbeli járőrt, midőn márczius 5-én délután a vasútvonal mentén portyázott, egy Budapestről Zsolna felé haladó gyorsvonat elgázolta. Sándoresik népfőlkelő azonnal megbalt, Sasvári esendőr, a ki a zsolnai kórházba szállittatott, életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Jótekonyczélú hazafias estély. A désaknai esendőr-örs legénysége, karöltve az ottani ifjusággal, február hó 8-án, a Vörös Kereszt-egylet javára, jótekonyczélú műsoros bazafias estélyt rendezett. Az estély tiszta jövedelme, 146 K, rendeltetési helyére elküldetett.

Egy katonávonat katasztrófája. Február hó 20-án reggel 4 órákor a Szolyváról Volóez felé haladó és a m. kir. 24. honvédgyalogozred 3. zászlónalját szállító katonávonat 31 kocsija a Szárzódka és Vocsitelep között erősen emelkedő pályán elszakadt. Ezen hihetetlen sebességgel száguldó vonatrészeltek, melynek négy utolsó kocsija benzint tartalmazott, a rajta levő két fékező megállítani nem tudta s így az 80 kilométeres sebességgel neki ütközött a szolyvai vasúti állomáson veszteglő tehervonatnak. A tehervonat mozdonya a belé ütközött négy benzinnalrományt felrobbantotta, minék

folytán a szétfolyt égő benzin a hozzá kapcsolva volt kocsikat és a szeméztodos vágányokon veszteglő kocsikat meggyújtotta. Az összeütközés és tüzvész következtében teljesen rombalmazzá vált 40 kősi romjai között körülbelül 50 honvéd, égés és zuzódás folytán, halálát lelve, körülbelül 40 súlyosan, 200 pedig könnyen megsebesült. A monténál a Szolyván épen jelen volt katonaság és az ottani csendőrségre legényeége, orosz hadifoglyok felhasználásával, segédkezett. A három sámpáron fekvő rombalmaz eltakarításáig a forgalom zavarva volt. A vizsgálat megindult.

Ellenszegülés. Ábrahám József dédai őrségi csendőrségre február 18-án este 10 órakor Déda községben, a neki, szolgálat közben ellenszegült Csontea Ilie ottani lukos ellen szuronyfegyvert használt és azt könnyen megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

A háboru által sujtott oroszlanok. Egyik berlini ujságban jelent meg az alábbi jóízű történet. Az artista körökben jól ismert istriai születésű Kuschlan József, állatszeliidítőt a háború kitorése az orosz határon találta, épp a mikor visszatérőben volt tíz herber oroszlanjával artista-körútjáról. Mindenki menekült az orosz falvakból, de az állatszeliidítő és oroszlanjai társaságában senkinek sem volt kedve utazni. Ott hagyták a ketreczekkel együtt az országuton. Feje fölött röpködtek a gránátok, néhány lövedék a lakásul szolgáló butoros kocsit is megrongálta és az állatok félelmükben vadul üvöltöztek. Csak az állatszeliidítő hidegvérének és télelkjelenlétének köszönhető, hogy a vadállatok ki nem törték a ketreczükből. Az oroszok hallva a vadállatok borzalmas ordítását, nem mertek közeledni az állatszeliidítő kocsijaihoz. Végre is sikerült Kuschlannek a német táborba vinni kocsijait, a hol a furcsa szövetségeit nagy örömmel fogadták. Most aztán jó napok virradtak a szövetséges oroszlanokra. Mindennap friss húst kaptak és nekik találtak fel az ütközetekben elesett lovakat. Az állatok jól is érezték magukat a német harezosok körében, csak a legöregebb him-oroszlán, a büszke Assuan volt rosszkedvű. Ez a hatalmas fenevad kévéssel azelőtt Pétervárott egy előadás alkalmával átharapta egy valamű orosz ezredes torkát, úgy hogy a szegény embernek csak egy vékony bőrderabon lógott a feje. Az állatszeliidítőnek ezért meggyűlt a baja a hatóságokkal és csak nagy nehezen tudta kieszközölni, hogy Marienburgha utazhasson, a honnan Berlinbe kellett volna őt kolonizálni. Az állatszeliidítő mindenét ott hagyta Pétervárott, csak az oroszlanjait hozta magával és Berlinben már annyi pénze sem volt, hogy a vasuton kiválthassa a teherárúként földadt oroszlanokat. Nagy szükségében a német állatvédő egyesület könyörült meg rajta, a mely el is helyezte az oroszlanjait. Jelenleg a Volksgartenben vannak az oroszlanok és gazdájukkal együtt éheznek. A szegény állatok szörnyen lesóványodtak, hánatosan járnak föl és alá a ketreczben. Az állatszeliidítő most abból él, a mit belépő-díjakban bezed és a mit az emberek könyörületességébe fordul apróhirdetési hoznak. Sajnos, nagyon kevesen látogatják a kis állatseregletet és az apróhirdetések sem jövedelmeznek sokat. Így azután éhezni kénytelen a tíz büszke oroszlan. Pedig a berlini „Zoo” igazgatója megállapította, hogy ezek lennének a legzebb oroszlanok Berlinben, ha — volna

mit enniök. Egyikük, Assuan arról híres, hogy a ketreczébe készített zongorán feküdt, mialatt a zongora mellett opera-áriákat énekelt Emmy Destinn. A derék állatszeliidítő azonban nem panaszkodik és mosolyogva mondogatja, hogy még mindig könnyebb tíz oroszlánt eltartani, mint egy aszonyt...

Megszűnt párizsi foglalkozások. Valamikor nem is régen, nem volt a vén Európának mozgalmasabb, zajosabb városa Párisnál. A párisi lüktető élet a béke idején ezer és ezer kereseti forrást nyitott meg a párisiak számára, de a háború elsöpörte ezeket a tipikus párisi hivatásokat. Ahogy megszűnt az utcái élet mozgalmasága a Szajna-parti metropolisban úgy tűnöztek rendre egyes párisi sajtósági foglalkozások. Nemrégiben a „Journal des Débats” munkatársa írt cikket ezekről a megszűnt párisi hivatásokról... A háború előtt alig lehetett nyakunkról lerázni azokat a Louvre előtt és a Louvre udvarán lebzselő embereket, a kik mindig lesben álltak és a világ minden nyelvén zaklatták az idegent, hogy elvezetik a Giocondához. A Louvre környéke most csendes. A hatalmas épület kapui be vannak zárva. Leonardo mesterműve valamelyik montaubani üzlethez pihen ki izgalmas vándoroltatását... Eltűntek a cigarettacutkák szenvedélyes gyűjtői is. Nem mintha a párisiak merő önmegtágadásból lemondtak volna a nikotin élvezéséről, hanem csupán azért, mert a kávéházak elől eltűntek az asztalok és székek és nincsenek vidám, mulató emberek, a kik leülnének mulatni és cigarettavégeket hajigálnának. A régi jó időben csapatszámra szaladtak a fiatal párisiak a csomagokkal megrakott bérkocsik után, melyek a pályaudvarokról vágatnak a szállodák elé, hogy aztán a győztes jutalomképpen pár souhoz jusson, mikor felczipelte az ötödik emeletre a csomagokat. Manapság az emberiségnek ezek a hasznos tagjai is eltűntek és az utasok épen nem röstellik maguk felvonzolni az emeletre csomagjaikat, ha még oly gúnyos mosolylyal is kíséri őket a szállóportása. Az Opera környéke is elcsendesült. Pedig itt is hangos volt az élet a közelben levő nagy bankok miatt. Száz számra siettek erre a férfiak, hónuk alatt irattárczával, mint a gazdagság és virágzó üzletkötések élő bizonyosságai. A moratórium óta ezeknek is nyoma veszett. Vanak bankok és bankhivatalnokok most is, csak a munka, forgalom hiányzik... A paloták kapuinál állandóan nagy tömeg bámészkodó gyülekezett össze a nagyobb fogadtatások és társasösszejövetelek alkalmával. Tarka tömeg: rikkancok, gyerekek, aggok és koldusok, sorfalat álltak és megbámulták az autókából kiszálló dámák kincsesek erő tolettjét és a drága prémeket, miközben csodálkozó suttogás hullámmozott végig szegényes soraikon... Eltűntek ezek a párisi utcái jelenetek. Nincs már manapság zajos ünnep Párisban.

Az Akadémia kapui is, a „Port des Arts”-szal szemben, a hol az akadémiai ülések alkalmával oly élénken zajlott az élet, ma csendesek és üresek. Semmiféle összejövetel sem volt látogatókban, mint az Akadémia ülései. Mikor a negyven halhatatlan megjelent a díszes csarnokban, egy-egy ülésre, szinte szorongott a sok kíváncsi, érdeklődő elkelőség a teremben. Az Akadémia most is tart nyilvános üléseket, de úgy a kapuk előtt, mint a kapukon belül hiányzik a megezőkötött élénk kép. Minden pusztaság és üres. Kevés számú közönség előtt tartják a tudósok előadásait.

Ezek sem érdeklődnek. A tudomány elvesztette vonzó erejét...

Hadi tanácsadó. Német ujságok a polgári lakosság részére a következő hűles tanácsokat adják: 1. Hordj

állandóan magadnál igazolvány, mert sobasem tudatod, mikor van rá szükséged. 2. Kenyérrel, liszttel, burgonyával takarékoskodjál, mert minél kevesebbet használ az el belőle, annál kevésbé éri el Anglia azt a célját, hogy Németországot kiéheztesse. 3. A körültekintő bázisszony burgonyával, szalámmal, sonkával, szalonnával hosszú időre ellátja magát, hogy az élelmiszer drágasága esetén készlete legyen. 4. Minden elviselt, főleg az ellenség előtt tannított vitéz magatartása elismerésére: az ellenség előtt tannított vitéz magatartása elismerésére: az első osztályú ezüst vitézségi érem: Kovács Lajos, 1. honvédegyalozredhez beosztott csendőrmeisternek; a balkán haderők parancsnoksága által: az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésére: az első osztályú ezüst vitézségi érem: Sóstarcz János, IV. csendőrkerületbeli csendőrnek.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Adományoztatott:

a hadseregfőparancsnokság által:

az ellenség előtt tannított vitéz magatartása elismerésére:

az első osztályú ezüst vitézségi érem:

Kovács Lajos, 1. honvédegyalozredhez beosztott csendőrmeisternek;

a balkán haderők parancsnoksága által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésére:

az első osztályú ezüst vitézségi érem:

Sóstarcz János, IV. csendőrkerületbeli csendőrnek.

Adományoztatik:

a 3. osztályú biztosi halonai szolgálati jel

1915 február hó 10-ével:

Záray Ödön, VII. számú csendőrkerületbeli őrnagynak és

1915 április hó 3-ával:

Almásy Zsigmond, V. számú csendőrkerületbeli őrnagynak.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetik:

1915 márczius hó 1-ével:

Frank Mór, II. számú csendőrkerületbeli törzsoficer, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Szeged.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Kleisch Gottfried járásörmester, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított buzgó és eredményes működéséért, alárendeltjeinek helyes neveléséért és befolyásolásáért, nemkülönbön kifogástalan magaviseletéért.

Czéh József, Kus Mózes és Lóth Ferencz csendőrök, a közbiztonsági szolgálatban hosszas csendőrségi szolgálattal.

Szerkesztői üzenetek.

Kettős csendőr. Sérelemnek látszó ügyben mindig hivatalos panasszal lehet élni.

Ideigl. nyug. csendőr. Igen.

Sarkantyus vitéz. Igen.

1882. 1. Az igazolványt akkor elveszíté. 2. A 12. év első felében.

K. J. 1. A rendfokozatot nézetünk szerint viselheti. 2. Nem lehet.

Árpa. 1—2. Még nem tudjuk.

Nem törődöm. 1. Kérvényt esetleg a megyesszony nyujtasd be a honvédelmi miniszterhez. A csendőr a hivatalos uthoz van kötve. 2. Rendőri Közlöny szerkesztősége, Budapest Belügyminisztérium.

Máramarosi csendőr. Névtelen levelekre nincs válaszuk.

Zászlós. Ilyen ügyek elintézésére nem mi, hanem tiszt előjáróknak vannak hivatva. Forduljanak oda.

N. J. 6m. Igaz!

Felvidéki. A kiadott táblázatokból maga is kiolvashatja.

Dunajecz. 1. Csak a hadsereg- és a hadseroghadtáparancsnokságnak van joga. 2. Még nem tudjuk.

D. J. Nyugdíját megkapja.

F. D. népfőlk. Forduljanak kérésükkel előjáróikhoz.

999. 1. Nem közép lopást. 2. Az elmúlt éjjeli 12 órától.

3. Helyes. 4. Nem.

Sz. J. Igen.

B. J. I. Beszámít.

Sorsjegyei nem nyertek: Sz. 99, N. B. 6a M. M. S-nak

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☰ Telefon 153-44. szám. ☰

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletesen készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el Intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kólt, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleggel nyujtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztositék ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utólványok, Intézetvények és olcsóképek beszédését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámolásával. Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

gálai idejük alatt mindenkor tanusított buzgó és eredményes tevékenységükért, fiatalabb bajtársaiknak helyes vezetéséért és befolyásolásáért, nemkülönben kifogástalan magatartásukért.

Szaihl József őrsvezető ez. őrmester, hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint irodai alkalmazásban tanusított kiváló szakértelemmel párosult ügybuzgóságáért, lankadatlan szorgalmáért, alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért, előjáróinak barthatos támogatásáért és példás magaviseletéért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Paál János őrsvezető ez. őrmester, őrsparancsnoki minőségében huzamosabb időn át tanusított mindig egyaránt kötelességű, ügybuzgó és eredményes tevékenységéért.

Gyűjtő József őrsvezető ez. őrmester, Bereg és Ugocsa megye területén garázdálkodott lőtolvajbanda tagjának és orgazdájának néhez körülmények között, kitartó tevékenységgel, nagy ügyességgel és leleményességgel eszközölt kiderítése, elfogása és hét lopott lónak kézrekerítése körül kifejtett eredményes működéséért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Ökrös János őrsvezető ez. őrmester és Kovács János III. csendőr, a dr. Balassa Béla zombori királyi tövényészeki orvos lakásán kiütött tüzvész alkalmával a lakásban rekedtek mentése és a tűz eloltása körül tanusított odaadó buzgalomukért és a helyszínen történt gyors megjelenésükért.

Dravucz Vilmos csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén csendőrségi szolgálati ideje alatt kifejtett eredményes tevékenységeért, fiatalabb bajtársainak helyes befolyásolásáért és vezetéséért, nemkülönben példás magaviseletéért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Nobik József, Keszthelyi István csendőr ez. őrmester, Tamás Gergely és Bráz Károly csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén, huzamosabb időn át tanusított kötelességű, ügybuzgó és eredményes működésükért.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Szilveszter József őrsvezető ez. őrmester, Józsa Karolinával, február hó 7-én, Csókfalván.

Balint Mátyás őrsvezető ez. őrmester, Suria Ilonával, január hó 25-én, Kiszebenben.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Füleki István csendőr, Dauda Juliannával, február hó 7-én, Kiskunhalason.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Egresi György őrsvezető ez. őrmester, Szakács Imánával, január hó 20-án, Mészaszalkán.

CZIMBALOM

Legújabb szab. acél-
szerkezettel részlete és.

Csodáerős. GRAMOFON

tiszta hangu
(beszélőgép) 25 kor. s feljebb. — Hozzá:
Pedák Sári, Király, Rózsa, Bercei, Bonol.
Caruso-tól legzebb lemezek 2 E 50 f.

HEGEDÜK

világírú mester-
rek hű utónalái.
Fuvolák, tárogatók, csellók, harmonikák,
stb. — Húrok. — Javítási műterem stb.

Számos kifizetés a jó munkáért.

■ ■ Árjegyzék ingyen. ■ ■

MOGYOROSSY GYULA RIR. SZAB. HANGSZERGYÁR
BUDAPEST, RAKÓCZI-UT 71.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postlelon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek órlási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Győr-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyűk
Kardbojt
Celluloid kézelő és nyakravató
Czipőkrém
Fegyverzár
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Bulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

**Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.**

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy 1915. évre szóló előjegyzési naptárainkat csakis megrendelésre küldhetjük ingyen. Megrendelés nélkül portómentesen nem küldhetők. Egyben értesítjük, hogy a Rendeleti Közlönyök, Csendőrségi Rendeleti Közlönyök, Vasárnapi Könyv és Alkoholizmus című könyveket olcsó árban és gyorsan be-
kötjük, kérjük ezek beállítását.